

مَنَاقِبُ الْشَّيْخِ سَعِيدِ سِرَاجِ الدِّينِ الْقَادِرِيِّ الْمَخْذُومِيِّ

تأليف

شمس العلماء
اي كي ابو بكر المسليار
رضي الله عنه

طبع علي نفقة لجنة القادرية في الكويت هـ ١٤٢٩

الشَّيْخُ سَعِيدُ سِرَاجِ الدِّينِ

الْقَادِرِيُّ الْمَخْدُومِيُّ

قَدَّسَ اللَّهُ سِرَّهُ الْعَزِيزُ وَجَمَعَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ آمِينَ

بِرَتِّبِكُمَايَ مُرَادُكُلْ حَاصِلَاوَانُ

بُودْهِمْدُكُلْ نِيغَانُم

شَيْطَانُ ، سِحْرُ ، رُوحَانُ ، عَفْرِيتُ مُتَلَايَوَيْدِي

آفَةُ مُصِيبَتِكُضِلْ نِنْ رَكْشَبْدُوَانُم بِرَتِّبِكُمَايُم

مَرَالَاوَدَ مُصِيبَتِكُضِلْ نِنْ سَلَامَتَاكُوَانُ بَتُوَايُم

نِيرْجِيَاكُ جَلِينْدَتَانُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ مَنْ قَدَرَ الْأَسْبَابَ وَالتَّائِجَ فِي تَدْبِيرِ الْعَوَالِمِ تَقْدِيرًا وَهَدَى الْأَنَامَ
لِمَا قَدَرَهُ بِأَنْوَاعِ الْهَدَايَةِ تَيْسِيرًا ۝ لِيَسْتَفِيدُوا التَّرْقِيَّ إِلَى الْمَرَاتِبِ الْعَلِيَّةِ
وَالْمَنَازِلِ الشَّرِيفَةِ ۝ مَعَ التَّوْفِيقِ مِنْ خَالِقِ الْبَرِيَّةِ وَالطَّبِيعَةِ ۝ فَيَكْمُلُ فِيهِمْ
الْإِنْسَانِيَّةُ مَعَ جَمِيعِ قُوَاهَا الْمُوَدَّعَةِ فِيهِمْ مِنْ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ۝
فَيَسْتَقِرُّونَ فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ۝
فَالْمُهْدِيُّ مَنْ اهْتَدَى لِلْإِشَارَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ مُسْتَمْسِكًا بِهَا ۝ مُتَضَرِّعًا إِلَى اللَّهِ
فِي اسْتِكْمَالِ ثَمَرَاتِهَا وَفَوَائِدِهَا ۝ مُعْتَمِدًا عَلَى فَيْضِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ فَإِنِّيَا عَنْ
النَّفْسِ وَحُطُوطِهَا ۝ وَهَوْلَاءِ هُمْ الْعُقَلَاءُ وَغَيْرُهُمْ هُمْ السُّفَهَاءُ ۝ عَمِيتْ
قُلُوبُهُمْ كَمَا عَمِيتْ أَبْصَارُهُمْ بِخِلَافِ هَوْلَاءِ السُّعْدَاءِ ۝ فَإِنَّهُمْ لِإِنْشِرَاحِ
صُدُورِهِمْ عَرَفُوا حَقَائِقَ الْأُمُورِ وَاطَّلَعُوا عَلَى مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَسْرَارِ النَّشَاطَةِ الدُّنْيَوِيَّةِ وَالْآخِرَوِيَّةِ فَصَارُوا مِنَ الْمُوقِنِينَ ۝ وَارْتَقَوْا مِنْ
مَرْتَبَةِ الْإِيمَانِ إِلَى الْإِيْقَانِ وَاتَّصَفُوا بِالْفَنَاءِ عَنْ غَيْرِ اللَّهِ وَالْبَقَاءِ بِاللَّهِ
وَالْحَوْلِ وَالْقُوَّةِ بِرَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ ۝ لَكِنَّهُمْ أَنْوَاعٌ وَأَصْنَافٌ
حَسَبَمَا يَعْيشُونَ فِيهِ مِنْ الْأَوْقَاتِ وَالظُّرُوفِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَنْشَأَ مِنْ مَبَادِي
نَشْوِهِمْ مُنْزَهِينَ عَنِ الصِّفَاتِ الْمَذْمُومَةِ وَمُتَّصِفِينَ بِالصِّفَاتِ الْمَلَكُوتِيَّةِ لِمَا
أَرَادَ اللَّهُ بِهِمْ مِنْ ظُهُورِ خَوَارِقِ الْعَادَاتِ الْبَشَرِيَّةِ لِيَرْجَعَ عَقُولُ الْبَشَرِ ۝
وَأَفْهَامُهُمْ بَعْدَ مَا تَحَيَّرَتْ فِي شُؤْنِهِمْ إِلَى خَالِقِ الْبَشَرِ ۝ وَالطَّبَائِعِ

وَالْمَلِكِ وَالْمَلَكُوتِ وَالْعَنَاصِرِ وَمُودِعِ الْقُويِّ وَالْقَدَرِ ۝ مَالِكِ أَرْمَةِ الْأُمُورِ
 فِي تَدْبِيرِ مَخْلُوقَاتِهِ وَتَرْتِيبِ مَصْنُوعَاتِهِ وَهَوْلَاءِ السُّعْدَاءِ بَعْدَ مَا خَرَجُوا مِنْ
 أَصْلَابِ رُكْبَةٍ وَأَرْحَامِ مُطَهَّرَةٍ يَنْشُؤْنَ مُتَّصِفِينَ بِالْأَخْلَاقِ الْفَاضِلَةِ
 وَالصِّفَاتِ الْمَلَكُوتِيَّةِ مُعْرِضِينَ عَنِ الْحَبَائِلِ الشَّيْطَانِيَّةِ وَالْمَكَائِدِ النَّفْسَانِيَّةِ
 ۝ فَيَتَّصِفُونَ بِالزُّهْدِ وَالْوَرَعِ وَالتَّوَكُّلِ وَالرِّضَا وَالتَّسْلِيمِ وَالْمُجَاهَدَةِ
 وَالْإِسْتِقَامَةِ ظَاهِرًا وَبَاطِنًا وَسِرًّا وَعَلَنًا ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَمَوْهَبِهِ وَاللَّهُ
 ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝ وَأُولَى طَبَقَةٍ مِنْ طَبَقَاتِهِمُ الْأَنْبِيَاءُ وَالْمُرْسَلُونَ مَعَ
 مَا أَنَّهُمْ فِيمَا بَيْنَهُمْ مِنَ الْمَرَاتِبِ مُتَفَاوِتُونَ ۝ ثُمَّ مِنْ بَعْدِهِمْ مَنْ يَقُومُ
 مَقَامَهُمْ مِنَ الْأَوْلِيَاءِ وَالْأَقْطَابِ أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ يَقُومُونَ مَقَامَ الْأَنْبِيَاءِ
 وَيَتَّصِفُونَ بِصِفَاتِهِمُ الْعَلِيَّةِ ۝ لِكَمَالِ اسْتِعْدَادِ نُفُوسِهِمُ الزَّكِيَّةِ الْمُؤَيَّدَةِ
 بِالْقُوَّةِ الْقُدْسِيَّةِ يُقِيمُهُمُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ حَيْثُ شَاءَ حَسْبَمَا تَقْتَضِيهِ الْقَوَاعِدُ
 الْإِلَهِيَّةُ وَالْحِكْمَةُ الصَّمَدَانِيَّةُ ۝ فَهُوَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى رَبُّ الْعَالَمِينَ يُرَبِّي
 الْأَرْوَاحَ بِالْمَوَادِّ الرُّوحَانِيَّةِ ۝ كَمَا يُرَبِّي الْأَجْسَامَ بِالْمَوَادِّ الْجِسْمَانِيَّةِ ۝ لَا
 تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ بَلْ لَهُ فِي مَخْلُوقَاتِهِ شَأْنٌ فِي كُلِّ يَوْمٍ ۝ سُبْحَانَهُ لَهُ
 الْحَمْدُ وَالشُّكْرُ وَإِلَيْهِ الْمَرْجِعُ وَالْمَأْبُ ۝ وَمَنْ أَفْضَلُ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ تَعَالَى
 وَآحَقَّهُمْ بِتَرْبِيَةِ الْمُرِيدِينَ فِي هَذَا الْقَرْنِ شَيْخُ الْوَقْتِ وَالْأَوَانِ مَوْلَانَا
 وَوَسِيلَتُنَا إِلَى اللَّهِ سَعِيدُ سِرَاجِ الدِّينِ الْمَخْدُومِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ رِضًا يَتَوَالَى
 مَدَى الْأَيَّامِ وَالْأَزْمَانِ ۝

رَضِيَ اللَّهُ عَنِ السَّعِيدِ

رَضِيَ اللَّهُ عَنِ السَّرَاجِ

صَلَوَةٌ وَ تَسْلِيمٌ وَ أَزْكَى تَحِيَّةٍ

عَلَى الْمُصْطَفَى الْمُخْتَارِ خَيْرِ الْبَرِيَّةِ

هَبَاتٌ مِنَ اللَّهِ الْجَزِيلَةِ فَائِضَةٌ

لِمَنْ هُوَ أَهْلٌ لِلْسَّعَادَةِ شَامِلًا

هُمْ الْأَنْبِيَاءُ مِنْ بَعْدُ مَنْ حَازَ ارْتَهُمُ

مِنَ الْأَوَّلِيَّاءِ مَنْ كَانَ بِاللَّهِ كَامِلًا

نُفُوسَهُمْ زَكَّوْا وَافْنَوْ هَوَاهُمْ

وَهُمْ أَتَحَفُّوا قَلْبًا بِهِ الذِّكْرُ شَاغِلًا

تَرَاهُمْ تَرْقُّوْا فِي مَزَايَا نُفُوسِهِمْ

مَرَاتِبَ مِنْ فَضْلِ مِنَ اللَّهِ سَائِلًا

قُلُوبُهُمْ أَصْنَفِي وَأَضْوَأُ سَالِمَةٌ

عَنِ الرِّينِ وَالْأَكْدَارِ سَلَمًا مُكَمَّلًا

فَهُمْ مَهْبَطُ الْأَنْوَارِ نَوْمًا وَيَقْظَةً

وَ مَقْعَدُهُمْ فِي مَحْفَلِ الْمَلَأِ الْأَعْلَى

وَمِنْهُمْ سَعِيدٌ شَيْخُ ذَا الْعَصْرِ مَنْ نَبَعَ

مِنْ آبَا وَ أَجْدَادِ الْوِلَايَةِ فَاضِلًا

تَوَلَّدَ مَوْصُوفًا بِأَخْلَاقٍ مِنْ مَضَى

مِنْ أَسْلَافِهِ الْأَمْجَادِ مَجْدًا مُؤَصَّلًا

وَ حَصَلَ عِلْمًا نَافِعًا فِي الشَّرِيعَةِ

وَ خَاضَ بِحَارِ الْعِلْمِ لِلْفَوْزِ نَائِلًا

صَلَوَةٌ مِنَ اللَّهِ الْعَظِيمِ عَلَيْكَ يَا

إِمَامَ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ مُتَكَامِلًا

عَلَى آلِ وَالْأَصْحَابِ أَعْلَامِ دِينِنَا

تَحِيَّاتُ رَبِّ الْعَرْشِ دَوْمًا مُسَلَّسًا

صَلَوَةٌ وَ تَسْلِيمٌ وَ أَزْكَى تَحِيَّةٍ

عَلَى الْمُصْطَفَى الْمُخْتَارِ خَيْرِ الْبَرِيَّةِ

كَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ أَسَسَ الدِّينَ وَشَيْدَ أَرْكَانِ الْإِسْلَامِ فِي هَذِهِ
الدِّيَارِ بِالْجَهْدِ الْبَلِيغِ وَالْإِلْتِمَازِ ٥ مَوْلَانَا وَمُرْشِدِنَا الشَّيْخَ زَيْنَ الدِّينِ الْكَبِيرِ
الْمَعْبَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَأَفَاضَ عَلَيْنَا مِنْ فُيُوضَاتِهِ وَبَرَكَاتِهِ مَا دَامَ اللَّيْلُ

وَالنَّهَارُ ۝ وَقَامَتْ مَعَالِمُ الشَّرْعِ بِإِقَامَةِ الصُّلَحَاءِ وَالْأَبْرَارِ ۝ فَكَانَ شَيْخُنَا
سِرَاجُ الدِّينِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ مِنْ بَيْتِ الْوِلَايَةِ وَالْكَرَامَةِ مُقْتَفِيًا آثَارَ أَسْلَافِهِ
الْعِظَامِ بِالْعَزْمِ وَالْإِرَادَةِ ۝ تَوَلَّى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ بِلَدَةَ كُودَنْجِيرِي سَنَةَ أَلْفٍ
وَمِائَتَيْنِ وَسَبْعَةٍ وَسَبْعِينَ مِنْ سِنِي هِجْرَةِ سَيِّدِ الْكَوْنَيْنِ ۝ وَكَانَ وَالِدُهُ أُحْمِيدُ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ مِنْ مَشَاهِيرِ صُلَحَاءِ الْبَلَدَةِ فَنَشَأَ فِي ظُرُوفِ الْعِبَادَةِ وَالصَّلَاحِ
مَحْفُوظًا ۝ وَبِعِنَايَةِ رَبَّانِيَّةٍ وَرِعَايَةِ صَمْدَانِيَّةٍ مَحْفُوفًا ۝ وَبَعْدَ أَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ
شَرَعَ فِي تَحْصِيلِ الْعُلُومِ الدِّيْنِيَّةِ ۝ حَسَبَ الْمَنَاهِجِ الْمَخْدُومِيَّةِ الْجَارِيَةِ فِي
تِلْكَ الْآوَنَةِ فِي الدِّيَارِ الْمَلِيْبَارِيَّةِ ۝ الْمُشْتَمِلَةِ عَلَى التَّفْسِيرِ وَالْحَدِيثِ
وَالْفِقْهِ مَعَ عُلُومِ التَّزْكِيَّةِ وَالتَّصْفِيَّةِ ۝ وَإِذَا حَصَلَ شَيْئًا مِنَ الْعُلُومِ عَمِلَ بِهِ
كَمَا هُوَ شَأْنُ أَسْلَافِهِ الْكَرَامِ ۝ كَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ مُوَظَّبًا عَلَى الْآدَابِ
وَالسُّنَنِ مُتَمَسِّكًا بِهَا بِالْجِدِّ وَالْإِتْرَامِ ۝ وَمِنْ صِغَرِ سِنِّهِ أَخَذَ مِنَ الْمَشَائِخِ
الْعِظَامِ الْإِجَارَاتِ وَوَاطَبَ عَلَى الْأَذْكَارِ وَالْوُظَائِفِ وَدَخَلَ فِي طَرَائِقِ السُّلُوكِ
عَلَى يَدِ الْمَشَائِخِ الْمُرَبِّينَ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ ۝ فَاسْتَنَارَتْ بِهِ طَبِيعَتُهُ الْوَقَادَةُ
النَّيِّرَةُ مِنْ سَالِفِ الْآوَانِ ۝ وَخَاضَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي بَحَارِ عُلُومِ التَّزْكِيَّةِ
فَاسْتَخْرَجَ مِنْهَا اللَّائِلِي الْمُوَدَّعَةَ فِي أَصْدَافِهَا وَاسْتَنْبَطَ مِنْ إِشَارَاتِ الْأَيْمَةِ
دَقَائِقَ مَرْمُوزَاتِهَا وَكَانَ الْإِطْلَاعُ عَلَى حَقَائِقِ عِلْمِ التَّزْكِيَّةِ وَالْوُقُوفُ عَلَى
دَقَائِقِ مَعَارِفِهَا مُوجِبًا لِلْقَلْقِ وَالتَّحِيرِ فِي أَفْكَارِهِ فَإِنَّ مَنْ اِطَّلَعَ عَلَى دَقَائِقِ
عِلْمِ التَّصَوُّفِ يَعْرِفُ مَدَاخِلَ الشَّيْطَانِ عَلَى اخْتِلَافِ جِهَاتِهَا وَوُجْهَاتِهَا ۝
فَإِنَّ شَيْطَانَ يَجْرِي مِنْ ابْنِ آدَمَ مَجْرَى الدَّمِ ۝ وَلَا يَنْجُو مِنْهُ إِلَّا مَنْ حَفِظَ

وَعَصِمَ ۝ وَ يَعْرِفُ أَيْضًا لَمَّةَ الشَّيْطَانِ وَلَمَّةَ الْمَلِكِ وَالْأَسْبَابَ الْمُوجِبَةَ
لِهَاتَيْنِ اللَّمَّتَيْنِ فَإِنَّ الْوُقُوفَ عَلَى هَاتَيْنِ اللَّمَّتَيْنِ هُوَ عِلْمُ التَّصَوُّفِ فِي
الْحَقِيقَةِ وَيَسْتَلْزِمُ هَذَا الْوُقُوفَ مَعْرِفَةَ مَدَارِجِ النَّفُوسِ الْإِنْسَانِيَّةِ وَالْأَسْبَابِ
الْمُهَيِّجَةِ أَوِ الْمُقْوِيَةِ لِإِلْتِهَابِ أَهْوِيَّتِهَا وَالْأَدْوِيَةِ النَّافِعَةِ لِإِنْطِفَائِهَا أَوْ تَوْجِيهِهَا
لِلجِهَاتِ الْفَاضِلَةِ وَهَذَا بَحْرٌ لَا سَاحِلَ لَهُ وَلَيْسَ مَرْقُومًا فِي الزُّبْرِ بِالتَّمَامِ ۝
وَلَيْسَ إِلَيْهِ طَرِيقٌ إِلَّا بِالْكَشْفِ وَالْإِلْهَامِ ۝ وَكَانَ شَيْخُنَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَارِفًا
بِجَمِيعِ مَا ذَكَرْنَاهُ فَكَانَ بَحْرًا فِي عُلُومِ التَّصَوُّفِ وَالتَّرَكِّيَّةِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ
يُعْطِي مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُبِى ۝ وَلَمَّا نَبَّهَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِلَى عَظِيمِ
خَطَرِ الشَّيْطَانِ وَتَسَلُّطِهِ عَلَى قُلُوبِ بَنِي آدَمَ وَأَنَّ مَنْ لَمْ يَتَخَلَّصْ مِنْهُ
يُخْشَى عَلَيْهِ سُوءُ الْخَاتِمَةِ اجْتَهَدَ فِي تَحْصِيلِ الطُّرُقِ الْمُنْجِيَةِ وَسَافَرَ فِي
الْبِلَادِ كَيَّ يُلَاقِي مَهْرَةَ هَذَا الْفَنِّ مِنَ الْمَشَائِخِ الْعِظَامِ وَالْأَوْلِيَاءِ الْكَرَامِ ۝
سَافَرَ فِي بِلَادِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ ۝ وَجَاوَرَ بَغْدَادَ وَأُمَّ عَيْدَةَ وَاجْمِيرَ وَزَارَ
أَطْرَافَ الْهِنْدِ جَنُوبَهَا وَشَمَالَهَا مُجَاوِرًا ضَرَائِحَ الْمَشَائِخِ الْكُمَّلِينَ وَمَقَامَاتِ
الْأَوْلِيَاءِ الْمُخْلِصِينَ مِثْلَ نَاهُورَ وَمُتْبِيدَ وَآيِرَوَادِي وَغَيْرِهَا مِنَ الْأَمَاكِنِ
الْمَشْهُورَةِ فَاسْتَفَادَ مِنَ الْأَحْيَاءِ وَالْأَمْوَاتِ وَاشْتَغَلَ بِالْأَوْرَادِ وَالْوُظَائِفِ وَقَطَعَ
عَقَبَاتِ النَّفْسِ بِالرِّيَاضَاتِ وَالْخَلَوَاتِ وَجَرَى فِي مَجَارِي نَفْسِهِ الْبَاطِنَةِ ذِكْرُ
اللَّهِ الْخَفِيِّ وَالظَّاهِرَةِ ذِكْرُ اللَّهِ الْجَلِيِّ فَانْسَدَّ جَمِيعُ الْمَدَاخِلِ الشَّيْطَانِيَّةِ
وَاطْمَأَنَّ رُوحُهُ بِذِكْرِ اللَّهِ إِلَّا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَأَنُّ الْقُلُوبُ وَمِنْ عَجِيبِ اسْتِغْرَاقِهِ
فِي الذِّكْرِ أَنَّهُ رُؤِيَ يَذْكُرُ اللَّهَ فِي رُؤْسِ الْأَشْجَارِ رَاقِيًا وَبَيْنَ شَجَرَاتِ الْقِتَادِ

الْمُلْتَمَةِ يَذْكُرُ مُسْكِرًا وَجَرِي سَكْرُ الذِّكْرِ فِي عُرُوقِهِ وَأَعْصَابِهِ وَلَحْمِهِ وَدَمِهِ
فَكَانَ لِلَّهِ شَاكِرًا فَتَقَبَّلَهُ اللَّهُ وَاجْتَبَاهُ وَأَفَاضَ عَلَيْهِ مَا تَخَيَّرَ مِنْهُ الْعُقُولُ فَكَانَ
سَمْعُهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ وَبَصَرُهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ وَيَدُهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا وَرِجْلُهُ
الَّتِي يَمْشِي بِهَا كَمَا وَرَدَ فِي الْأَحَادِيثِ الْقُدْسِيَّةِ عَنْ سَيِّدِ الْكَوْنَيْنِ فَكَانَ مِنَ
الَّذِينَ اسْتَشْنَاهُمُ اللَّعِينُ حَيْثُ قَالَ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُ وَعَنْ مَشَائِخِهِ وَأَفَاضَ عَلَيْنَا مِنْ فُيُوضَاتِهِمْ أَجْمَعِينَ ٥

رَضِيَ اللَّهُ عَنِ السَّعِيدِ	رَضِيَ اللَّهُ عَنِ السَّرَاجِ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
فَاقَ عِلْمًا وَتَقَى فِي صِغَرِسَنِهِ فَكَانَ	رَاقِيًا أَعْلَى مَقَامَاتِ الْعُلَى فِي كُلِّ شَأْنٍ
قَامَ حَقًّا بِحُقُوقِ اللَّهِ حَقًّا قَائِمٌ	نَالَ مِنْ أَسْرَارِ رَبِّ الْعَرْشِ فَيُضِرُ الدَّائِمُ
خَاضَ فِي تَحْقِيقِ عَقَبَاتِ النُّفُوسِ الْمُظْلَمَةِ	بَحَرَ ظُلُمَاتٍ كَثِيرَاتٍ الْمَخَافِ مُوَهِّمَةِ
قَاطِعًا مِيدَانَ سَهْرٍ ذَاكِرًا ذِكْرًا جَلِيًّا	حَازِرًا قَصَبَاتِ سَبْقٍ ذَاكِرًا ذِكْرًا خَفِيًّا
صَارِفًا لِلْهَمِّ عَمَارَاتِ النَّفْسِ الْأَبِيَّةِ	شَاغِلًا لِلْقَلْبِ فِي ذِكْرِ وَأَوْرَادٍ عَلَيْهِ
طَالِبًا شَيْخًا يُرَبِّي نَائِلًا تَوْفِيقَ رَبِّ	شَارِبًا عِلْمًا لَدُنِّي ذَاكَ مِنْ نَفَحَاتِ رَبِّ
فَانِيًا فِي اللَّهِ نَفْسًا بَاقِيًا بِاللَّهِ وَصَفًا	خَائِضًا فِي بَحْرِ فَيْضِ الْاجْتِبَا وَالْإِصْطِفَا
عَاشِقًا فِي سَكْرِ وَصَلٍ دَائِمًا مُنْعَمِسٌ	فَهُوَ سَكْرَانٌ حُطُوطُ نَفُوسِهِ مُنْطَمِسٌ
سَكْرُهُ أَخْفَاهُ إِخْفَاءً عَجِيبًا عَنْ وَرِي	فَهُوَ لَمْ يَمْنَعُهُ عَنْ تَسْلِيكِ مَنْ شَاؤَ يَرِي
كَانَ أَحْيَانًا يُرَبِّي مَنْ يَشَاءُ بِنَظَرَةٍ	فَانْظُرْ أَوْلَادَكُمْ يَا شَيْخُ نَظَرَ الْقُدْرَةِ
سَعِدَ مَنْ أَحَبَّكُمْ حُبًّا نَصُوحًا يَا سَعِيدُ	نَالَ مِنْ فَيْضَانِكُمْ خَيْرًا كَثِيرًا يَا سَعِيدُ
أَسْعَدَنَا وَادْفَعِ الشُّرُورَ عَنَّا يَا سَعِيدُ	عَجَّلْنَا بِالْفَتْحِ وَالتَّصْرِ الْمَتِينِ يَا سَعِيدُ

أَوْصَلَنَ رَبِّ الْبَرَايَا أَلْفَ أَلْفٍ مِنْ صَلَوةٍ لِلنَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ خَيْرَ الصَّلَوةِ

محمد رسول الله

لا اله الا الله

لا اله الا الله

لا اله الا الله

ثُمَّ لَمَّا وَصَلَ شَيْخُنَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِلَى الْمَرْتَبَةِ الْعُلْيَا مِنْ الْأَصْطِفَاءِ
وَالْاجْتِبَاءِ تَحَقَّقَ لَهُ الْمَعِيَّةُ وَالْمُصَاحَبَةُ مَعَ الْمَشَائِخِ الْعِظَامِ وَالْأَوْلِيَاءِ
الْكَرَامِ كَسَيِّدِنَا الْقُطْبِ الصَّمَدَانِيِّ وَالْفَرْدِ الرَّحْمَانِيِّ قُطْبِ الْأَفْطَابِ مُحْيِي
الْمِلَّةِ وَالِدَيْنِ الشَّيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْجِيلَانِيِّ قُدَّسَ سِرُّهُ وَسَيِّدِنَا الْغَوْثِ
الرَّبَّانِيِّ سُلْطَانِ الْعَارِفِينَ الشَّيْخِ أَحْمَدَ الْكَبِيرِ الرَّفَاعِيِّ قُدَّسَ سِرُّهُ وَسَيِّدِنَا
سُلْطَانِ الْهِنْدِ مَأْوِي الْفَقِيرِ وَالْمَلِكِ خَوْجَه مُعِينِ الدِّينِ الْجِشْتِيِّ قُدَّسَ
سِرُّهُ وَسَيِّدِنَا غَوْثِ الْمُسْلِمِينَ فِي بِلَادِ الْكُفْرِ شَاهِ الْحَمِيدِ النَّاهُورِيِّ قُدَّسَ
سِرُّهُ وَسَيِّدِنَا بَحْرِ الْجُودِ وَالْكَرَمِ الشَّيْخِ دَاوُدَ الْحَكِيمِ قُدَّسَ سِرُّهُ وَسَيِّدِنَا
سُلْطَانِ الشُّهَدَاءِ مَالِكِ الْبِلَادِ الْجَنُوبِيَّةِ السَّيِّدِ إِبْرَاهِيمَ بَادِ شَاهِ قُدَّسَ سِرُّهُ
وَسَيِّدِنَا السَّيِّدِ أَبِي الطَّاهِرِ قُدَّسَ سِرُّهُ وَسَيِّدِنَا الْوَزِيرِ عَبَّاسٍ قُدَّسَ سِرُّهُ
وَأَمْثَالِهِمْ رِضْوَانُ اللَّهِ عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ وَبَعْدَ مَا وَصَلَ شَيْخُنَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
إِلَى هَذِهِ الْمَرْتَبَةِ خُلِعَتْ عَلَيْهِ مَقَامُ الْقُطْبِيَّةِ فِي الطَّرِيقَةِ الْقَادِرِيَّةِ وَمَنْصِبُ
الشَّيْخِيَّةِ فِي بَضْعٍ وَسِتِّينَ مِنْ طُرُقِ الْمَشَائِخِ الْكُمَّلِينَ وَأُمِرَ بِالرُّجُوعِ إِلَى
الْوَطَنِ وَالْإِسْتِغَالِ بِمَا يَهُمُّ الْمُسْلِمِينَ فَكَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ مُصَدِّقَ قَوْلِهِ
تَعَالَى فَأَوْلَيْكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ
وَالصَّالِحِينَ ٥ وَبَعْدَ مَا أُمِرَ بِالرُّجُوعِ رَجَعَ مِنَ السِّيَاحَةِ الطَّوِيلَةِ وَأَقَامَ فِي

أَيْلَكَاذٍ فِي بَيْتِ أُخْتِهِ لِأَنَّهُ لَمْ يَتَّخِذْ لَهُ مَسْكَنًا وَلَمْ يَتَاهَلْ وَلَمْ يَتَمَوَّلْ
 بِشَيْءٍ مِنَ الْأَشْيَاءِ كَانَ فِي الظَّاهِرِ مَعَ النَّاسِ وَفِي الْبَاطِنِ مَعَ اللَّهِ حَالَةً
 السُّكْرِ غَالِبَةً عَلَيْهِ لَكِنَّهُ قَادِرٌ عَلَى سِتْرِهِ وَخَفَائِهِ وَكَانَ يَقُولُ كَثِيرًا حِينَمَا
 يُبَيِّنُ مَرَاتِبَ الْأَوْلِيَاءِ وَالْمَجَازِيبِ إِنَّ مِنَ الْمَجَازِيبِ صِنْفًا يُسَمَّى
 بِالْمَجْذُوبِ السَّارِقِ لَعَلَّهُ يُرِيدُ بِذَلِكَ الْقَوْلِ نَفْسَهُ وَأَمْثَالَهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
 أَجْمَعِينَ ٥ وَبَعْدَ مَا اسْتَكَنَّ فِي هَذِهِ الدِّيَارِ تَفَكَّرَ فِي أَحْوَالِ الْمُسْلِمِينَ
 فَرَأَى أَكْثَرَهُمْ مَفْتُونِينَ بِالسَّحْرِ وَالْكَهَانَةِ وَالْمُنْتَحِلِينَ مِنْ أَصْنَافٍ مَنْ
 يَدَّعِي الشَّيْخِيَّةَ وَهُمْ فِي الْحَقِيقَةِ مِنْ أَصْنَافِ الْكَاهِنِينَ وَعِبَادِ الْجِنِّ
 وَالشَّيَاطِينِ يَذْهَبُ أَكْثَرُهُمْ فِي حَوَائِجِهِمْ إِلَى السَّحَرَةِ وَالْكَهَنَةِ مِنْ عِبَادِ
 الْأَوْثَانِ فَاسْتَوَلَى عَلَى الْأَكْثَرِ رُغْبُ السَّحْرِ وَخَوْفُ الشَّيْطَانِ وَصَارَ كَثِيرٌ
 مِمَّنْ يَدَّعِي الْإِسْلَامَ وَالْعِلْمَ مِنْ خُدَّامِ الشَّيَاطِينِ وَافْتَخَرُوا بِذَلِكَ وَجَعَلُوا
 فَنَ الْأَسْمَاءِ وَالطَّلَسَمَاتِ لِأَعْمَالِهِمُ الشَّيْطَانِيَّةِ حِجَابًا وَسِتْرًا وَلَعِبَ
 الشَّيْطَانُ بِإِيمَانِ أَكْثَرِ الْمُسْلِمِينَ وَاتَّخَذَهُمْ مُسْتَرَاخًا وَمَرْكَبًا وَهَذِهِ الْمُصِيبَةُ
 آسَاسُ الْكُفْرِ وَالْإِلْحَادِ فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ يَسْتَوْلُونَ عَلَى قُلُوبِ بَنِي آدَمَ
 بِأَنْوَاعِ السَّحْرِ وَالْكَهَانَةِ وَهِيَ الْوَسَاوِسُ الَّتِي يُلْقُونَهَا فِي قُلُوبِ الْإِنْسَانِ
 وَلِهَذَا تَوَجَّهَ إِلَى اصْتِصَالِهَا مِنْ سَلَفٍ مِنَ الْأَوْلِيَاءِ الْعِظَامِ كَالشَّيْخِ مُعِينِ
 الدِّينِ الْأَجْمِيرِيِّ وَالشَّيْخِ شَاهِ الْحَمِيدِ النَّاهُورِيِّ وَالشَّيْخِ دَاوُدَ الْحَكِيمِ
 وَالشَّيْخِ إِبْرَاهِيمَ بَادِشَاهَ وَأَمْثَالِهِمْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ فَتَوَجَّهَ رَضِيَ

اللَّهُ عَنْهُ إِلَى هَذِهِ الْفِتْنَةِ وَبَيْنَ مُمَيَّزَاتٍ فَنِّ الْأَسْمَاءِ وَأَزَالَ الْحِجَابَ عَنْ
 وُجُوهِ السَّحَرِ وَالْكَهَانَةِ وَأَظْهَرَ أَوْصَافَ الشَّيْخِ الْحَقِيقِيِّ وَالشَّيْخِ الْكَاذِبِ
 وَرَتَّبَ أَسْبَابًا وَمُقَدِّمَاتٍ يُضَادُّ أَسْبَابَ السَّحَرَةِ وَالشَّيَاطِينِ وَاقْتَرَحَ مُقْتَفِيًا
 لِأَثَارٍ مَنْ سَلَفَ مِنْ مَشَائِخِهِ أُمُورًا عَجِيبَةً تَنْتَهِي إِلَى أَسْمَاءِ اللَّهِ الْحُسْنَى
 اقْتِرَاحًا عَجِيبًا لَمْ يَسْبِقْ إِلَيْهَا أَوْ إِلَى أَكْثَرِهَا مَنْ مَضَى مِنَ الْأَعْلَامِ وَرَتَّبَ
 أُمُورًا عَجِيبَةً لِإِخْرَاقِ الشَّيَاطِينِ وَالْعَفَّارِيثِ وَطَرَدَهُمْ مِنَ الْأَجْسَامِ حَتَّى
 يَسْلَمَ لَهُمُ الْإِيمَانُ وَيَنْفِي عَنْهُمْ سُوءَ الْخِتَامِ وَكَمْ مِنْ سَحَرَةٍ أَوْ كَهْنَةٍ
 أُحْرِقَتْ شَيَاطِينُهُمْ أَوْ طُرِدَتْ فَصَارُوا خَاضِعِينَ مُتَذَلِّلِينَ وَكَمْ مِنْ مَعَابِدَ
 لِعِبَادِ الْوَثَنِ خَلَتْ عَنْ مَعْبُودَاتِهَا وَخَرِبَتْ وَلَمْ تَبْقَ إِلَّا أَطْلَالُهَا مُخْبِرَةً بِأَنَّ
 مَعْبُودَاتِهَا انْقَلَبُوا صَاغِرِينَ خَاسِرِينَ كُلُّ ذَلِكَ بِقُوَّةِ رُوحَانِيَّةِ الشَّيْخِ فَإِنَّهُ
 إِذَا تَوَجَّهَ لِشَيْءٍ تَوَجَّهَ وَمَعَهُ جُنُودُ اللَّهِ وَإِذَا خَاضَ مَعْرَكَةً خَاضَ وَمَعَهُ حِزْبُ
 اللَّهِ حَتَّى إِنَّ مُلُوكَ الْجَانِّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ كُلَّهُمْ مُنْقَادُونَ لَهُ وَمُطِيعُونَ وَهُوَ
 قَائِدُ جُيُوشِهِمْ وَهُمْ طَبَقَةٌ مِنْ طَبَاقِ أَحْزَابِهِ الْمَنْصُورِينَ وَمَا رَتَّبَهُ مِنْ هَذِهِ
 الْأَلَاتِ لِمُحَارَبَةِ إِبْلِيسَ وَجُنُودِهِ مَمْلُوءٌ بِالْحِكْمَةِ الْبَدِيعَةِ وَالْأُسْلُوبِ
 الْجَدِيدِ وَالْإِشَارَاتِ وَالرُّمُوزِ لَا يَطَّلِعُ عَلَيْهَا إِلَّا مَنْ اخْتَارَهُ مِنْ مُرِيدِهِ
 وَأَحْبَابِهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَ عَنْ مَشَائِخِهِ وَأَحْزَابِهِ الْمَنْصُورِينَ وَرَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا
 مَعَهُمْ أَجْمَعِينَ ○

رَضِيَ اللَّهُ عَنِ السَّرَاجِ

رَضِيَ اللَّهُ عَنِ السَّعِيدِ

مَوْلَايَ صَلِّ وَ سَلِّمْ دَائِمًا أَبَدًا	عَلَي حَبِيبِكَ خَيْرِ الْخَلْقِ كُلِّهِمْ
غَوَّثَ الْوَرِي كُنْتَ فِي أَعْلَى مَقَامٍ عَلِي	نِلْتَ الْمَعَالِي جَمًّا فَوْقَ جُلِّهِمْ
قَدْ ضَاءَ فِي ظُلُمَاتِ الْكُفْرِ وَالسَّحْرِ	مِنْكَ السِّرَاجُ لَنَا قَدَمًا عَلَي قَدَمِ
قَابَلْتَ كُلَّ عَلِيمِ السَّحْرِ وَالْكَهْنَةِ	أَفْنَيْتَ مَهْرَتَهُمْ فِي السَّحْرِ بِالْحَكَمِ
لَوْ كُنْتَ فِي مَعْشَرِ مُوسَى كَلِيمُهُمْ	أَكْبَبْتَ سَحَارَهُمْ وَجْهًا مَعَ النَّدَمِ
فَأَنْتَ فِينَا سِرَاجَ الدِّينِ وَالشَّرْعِ	فِي قَدَمِ مُوسَى لِعَوْنِ النَّاسِ كُلِّهِمْ
صَاحَبْتَ بِالرُّوحِ عَبْدَ الْقَادِرِ الْجِيلِي	شَيْخَ الْمَشَائِخِ فِي حِلٍّ وَفِي حَرَمِ
قَدْ اسْتَفَدْتُ عُلُومًا مِنْهُ كَاشِفَةً	أَسْرَارَ قُرْبِ إِلَهِ النَّاسِ بِالْقَدَمِ
قَدْ اضْطَحَبْتَ الرَّفَاعِي وَاسْتَفَدْتُ بِهِ	مَا يُسْتَضَاءُ بِهِ فِي حَنْدَسِ الظُّلَمِ
جَاوَرْتَ شَوْقًا بِأَجْمِيرٍ مِرَارًا فَلَا	تُحْصِي فَيُوضَاتُكُمْ مِنْ مَعْدَنِ الْكَرَمِ
سُلْطَانِ هِنْدٍ مُعِينِ الدِّينِ وَالشَّرْعِ	فَيَاضَ جُودٍ لِكُلِّ النَّاسِ كَالدَّيَمِ
صَاحَبْتَ قُطْبَ الْوَرِي شَاهَ الْحَمِيدِ كَمَا	صَاحَبْتَ شَيْخَ الْوَرِي دَاوُدَ ذَا الْحَكَمِ
جَاوَرْتَ أَيْرُودَ شَوْقًا فَاسْتَفَدْتُ بِهِمْ	مَا يَعْجُزُ النُّطْقُ وَالتَّعْسِيرُ بِالْكَلِمِ
وَكُلُّهُمْ لَقَّبُوا تَلْقِيبَ شَوْقٍ لَكُمْ	أَنْتَ سَعِيدُ سِرَاجِ الدِّينِ مِنْ قَدَمِ
سَرِّجِ بِنَا يَا سِرَاجَ الدِّينِ ضَوْءَ هُدًى	نَمْشِي السَّوِيِّ مِنَ الْأَخْلَاقِ وَالشِّيمِ
سَهْلٌ لَنَا يَا سِرَاجَ الدِّينِ مَا صَعْبًا	فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ وَالْأَوْلَادِ كُلِّهِمْ
يَسِّرْ لَنَا يَا سِرَاجَ الدِّينِ مَا عَسْرًا	وَصَاقَ صَدْرًا بِنَا مِنْ سُرْعَةِ الْهِمَمِ
عَجِّلْ بِنَا يَا سِرَاجَ الدِّينِ دَفْعَ بَلَاءٍ	وَ الْعَيْنِ وَالسَّحْرِ لِلْخَنَاسِ بِالرَّجْمِ

يَا رَبِّ صَلِّ عَلَيَّ طَهَ النَّبِيِّ مَدِي مَا الْوَارِثُونَ لَهُ قَامُوا بِدِينِهِم

مَوْلَايَ صَلِّ وَسَلِّمْ دَائِمًا أَبَدًا عَلَيَّ حَبِيبِكَ خَيْرِ الْخَلْقِ كُلِّهِم

وَلَمَّا رَتَّبَ الشَّيْخُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ لِمُحَارَبَةِ الشَّيْطَانِ وَجُنُودِ إِبْلِيسَ هَذِهِ
الْآلَاتِ وَجَرِي اسْتِعْمَالِهَا مِنْهُ وَمِنْ مُرِيدِهِ هُنَا وَهَنَاكَ اشْتَدَّتْ عَلَيْهِ عَدَاوَةُ
الشَّيَاطِينِ وَاضْطَرَمَّ نَارُ الْإِنْتِقَامِ عَلَيَّ مَنْ تَعَلَّقَ بِهِ لَكِنْ مَا أَوْقَدُوهُ كَانَ
لَا حَرَّاقِهِمْ وَكَانَتْ عَدَاوَتُهُمْ لِإِبَادَتِهِمْ وَذَلِكَ كَمَا وَقَعَ لِعُلَّامٍ يَخْدُمُهُ وَهُوَ أَنَّ
الشَّيْخَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ بَعَثَهُ لِشِرَاءِ أَمْتَعَةٍ مِنْ سُوقِ فَنَّانٍ فَرَجَعَ الْعُلَّامُ مَعَ
الْمَتَاعِ وَوَصَلَ تَجَاهَ مَعْبَدٍ مِنْ عِبَادِ الْأَوْثَانِ فَتَصَدَّقْتُ بِشَيْءٍ عَظِيمٍ أَمَامَ الْعُلَّامِ
وَكَانَ الْوَقْتُ وَقْتُ ظِلَامٍ فَإِذَا الشَّيْخُ مَعَ الْعُلَّامِ وَقَطَعَ ذَلِكَ الشَّبَحَ نِصْفَيْنِ
بِالصَّارِمِ وَهُوَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَانَ إِذْ ذَاكَ فِي بَيْتِ أُخْتِهِ عَلَيَّ بَعْدَ مِئَلَيْنِ
تَقْرِيْبًا ثُمَّ بَعْدَ وُصُولِ الْعُلَّامِ إِلَيَّ حَضَرْتِهِ اسْتَكْتَمَهُ وَقَالَ لَا تَذْكُرُهُ لِأَحَدٍ مُدَّةَ
حَيَاتِي وَصَدَرَ مِنْهُ مِثْلُ ذَلِكَ مِنَ الْوَقَائِعِ مَرَّاتٍ كَثِيرَةً فِي الْحَيَاةِ وَبَعْدَ
الْمَمَاتِ مِنْهَا أَنَّهُ كَانَ لَهُ صَاحِبٌ تَاجِرٌ يُعَاشِرُهُ وَيُصَاحِبُهُ وَيُمَازِحُهُ فِي حَيَاتِهِ
وَيُنَادِيهِ بِأَكَاكَ مَحَبَّةً وَتَعْظِيمًا فَقَالَ لَهُ مَرَّةً إِذَا وَقَعْتَ فِي شِدَّةٍ بَعْدَ مَمَاتِي
فَنَادِنِي بِهَذَا الْإِسْمِ ثُمَّ لَمَّا تُوفِّيَ ذَهَبَ يَتَجَرُّ فِي أَقْصَى بِلَادٍ كُذِّكَ فَبَاعَ
وَاشْتَرَى سِلْعَةً جَبَلِيَّةً كَمَا هُوَ عَادَةُ التُّجَّارِينَ هُنَاكَ فَبَقِيَ لَهُ عِنْدَ بَعْضِ
الْكُفَّارِ الْمُعَانِدِينَ أَرْقَامٌ كَثِيرَةٌ فَذَهَبَ إِلَيْهِمْ لِيَسْأَلَهُمْ عَنْهَا وَلَمَّا وَصَلَ إِلَيْهِمْ
وَاحَسَّ الْكُفْرَةَ بِأَنْفِرَادٍ مُسْلِمٍ فِيمَا بَيْنَهُمْ اجْتَمَعُوا وَاحْتَالُوا فِي حَبْسِهِ
فَحَبَسُوهُ فِي بَيْتٍ مُظْلَمٍ وَغَلَّقُوا الْأَبْوَابَ فَعَلِمَ بِمَكْرِهِمْ وَاسْتَيْقَنَ الْهَلَكَ

فَنَادَى الشَّيْخَ بِذَلِكَ الْإِسْمِ فَحَضَرَ الشَّيْخُ وَطَائِفَةٌ مَعَهُ دَفْعَةً وَنَادَاهُ لِمَ تُقِيمُ
هَهُنَا أَخْرُجْ أَخْرُجْ فَخَرَجَ مِنَ الْبَيْتِ وَارْكَبَهُ فِي الْمَرْكَبِ الَّذِي أَتَى بِهِ
وَخَرَجُوا جَمِيعًا مُسْرِعِينَ وَوَصَلُوا إِلَى سُوْقٍ بِهِ مُسْلِمُونَ كَثِيرُونَ وَأَنْزَلُوهُ هُنَاكَ
وَغَابَ هُوَ وَمَنْ مَعَهُ مِنَ الْأَوْلِيَاءِ رِضْوَانُ اللَّهِ عَنْ كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ
وَإِذْ قَدْ عَرَفْتَ مَقَامَ الشَّيْخِ وَقُوَّتَهُ الرُّوحَانِيَّةَ لَمْ تَحْتَجْ إِلَى تَفْصِيلِ مَا صَدَرَ
مِنْهُ فِي الْحَيَاةِ وَبَعْدَ الْمَمَاتِ مِنَ الْخَوَارِقِ الْعَجِيبَةِ الَّتِي تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُتَصَرِّفِينَ فِي الْكُونِ وَالْمُسَاعِدِينَ بِالْعَوْنِ لِمَنْ انْتَسَبَ إِلَيْهِ مِنَ
الْمُرِيدِينَ وَالْمُحِبِّينَ فَهُوَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَكْثَرُ وَأَقْوَى تَصَرُّفًا بَعْدَ الْمَمَاتِ مِنْهُ
فِي الْحَيَاةِ لِأَنَّهُ كَانَ يُحِبُّ الْخُمُولَ كَأَكْثَرِ الْأَوْلِيَاءِ الْمُتَصَرِّفِينَ مَعَ كَوْنِهِ فَرِيدَ
الْعَصْرِ لَا يُحِبُّ أَنْ يَظْهَرَ مِنْهُ شَيْءٌ إِلَّا نَادِرًا حَسَبَ الْإِضْطِرَارِ كَمَا رُوي أَنَّهُ
كَانَ مَعَ رَفِيقِهِ مَاشِيًا فِي مَفَارَءٍ قَرِيبٍ كِيضَكَّرَ مَدْفَنٌ صَدَقَةَ اللَّهِ الْقَاهِرِي
قُدَّسَ سِرُّهُ فَتَعَرَّضَ لَهُمَا أَسَدَانِ مُقْبِلَانِ فَقَالَ لِرَفِيقِهِ لَا تَخَفْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا
وَنَظَرَ إِلَيْهِمَا نَظْرَةً قَائِلًا إِنَّا لَمْ نَجِئِ إِلَيْكُمَا فَادْهَبَا وَأَشَارَ إِلَى نَاحِيَةٍ فَادْبَرَا
مُتَوَجِّهَيْنِ إِلَى حَيْثُ أَشَارَ الشَّيْخُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَوَقَعَ لَهُ مِثْلُ ذَلِكَ مَعَ الْفِيلِ
وَالْكِلَابِ الضَّارِيَةِ وَرِجَالِ الدَّوْلَةِ وَبَعْضِ الظَّالِمِينَ لَا نَعْرِجُ عَلَى تَفْصِيلِهَا
اِكْتِفَاءً بِالْإِشَارَاتِ وَهِيَ لِلْعُقَلَاءِ أَفِيدُ مِنَ التَّصْرِیحاتِ وَالْمُنْتَسِبُونَ إِلَيْهِ يَرَوْنَ
مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ مَا يَتَحَيَّرُ مِنْهُ الْعُقُولُ مِنْ حُضُورِهِ لَدَيْهِمْ وَكَلَامِهِ مَعَهُمْ
وَقَضَائِهِ حَوَائِجَهُمْ وَمَطَالِبَهُمْ لَيْسَ الْخَبْرُ كَالْعَيَانِ وَلَا الْأَوْهَامُ وَالظُّنُونُ
كَالِإِيقَانِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَعَنْ مَشَائِخِهِ الْعِظَامِ وَسَائِرِ الْأَوْلِيَاءِ الْمُكْرَمِينَ

كَذَلِكَ مَنْ خَافَ اللَّهَ خَافَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَهَابَتْهُ الْأَشْيَاءُ خَاضِعَةً لَدَيْهِ وَمَنْ
عَجِيبِ أَمْرِ الشَّيْخِ أَنَّهُ كَانَ يَعْرِفُ خَوَاصَّ جَمِيعِ الْأَشْيَاءِ مِنَ الْأَحْجَارِ
وَالنَّبَاتَاتِ فَكَانَ عِنْدَهُ مِنَ الْأَدْوِيَةِ الْمَفْرَدَاتِ وَالْمُرَكَّبَاتِ مَا لَا يُوْجَدُ عِنْدَ كَثِيرٍ
مِنَ الْأَطِبَّاءِ الْمَاهِرِينَ حَتَّى كَانَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنَ النَّبَاتِ يَنْطِقُ لَهُ بِأَنَّ فِيهِ
خَاصِيَّةً كَذَا وَكَذَا وَمَرَّةً كَتَبَ لَهُ طَيْبٌ مَاهِرٌ نُسخَةً مِنَ الْأَدْوِيَةِ فَبَعَثَ
الطَّيِّبُ غُلَامًا لِاشْتِرَائِهَا فَنَادَى الطَّيِّبُ وَقَالَ لَهُ اعِدْ عَلَيَّ الْأَشْعَارَ الَّتِي
أَخَذْتَ مِنْهَا النُّسخَةَ فَأَعَادَهَا فَوَجَدَ فِي النُّسخَةِ سَقَطًا فَتَعَجَّبَ الطَّيِّبُ
وَأَصْلَحَ السَّقَطَ هَكَذَا يَكْشِفُ اللَّهُ لِعِبَادِهِ أَسْرَارَ الْمَوْجُودَاتِ وَيُريهِمْ آيَاتِهِ
فِي الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ هَذَا وَلِنَقْتَصِرَ هَهُنَا عَلَى هَذَا الْمِقْدَارِ رُومًا
لِلْاِخْتِصَارِ وَاكْتِفَاءً بِالْإِشَارَاتِ وَاللَّهُ سُبْحَانَهُ هُوَ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ وَرَضِيَ اللَّهُ
عَنْ أَحْبَابِهِ الْمُقَرَّبِينَ وَجَعَلْنَا مِنْ مُحِبِّهِمُ الْمَرْضِيِّينَ ثُمَّ لَمَّا تَمَّ لَهُ مَا قَدَّرَ لَهُ
مِنَ الْعُمُرِ وَاسْتَكْمَلَ مَا قَصِدَ مِنْهُ مِنَ الْأَعْمَالِ إِشْتَقَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِلَى
الْوُصُولِ لِلْمَلَأِ الْأَعْلَى وَالْمُرَافَقَةِ مَعَهُمْ فَاخْتَارَ مِنْ مُرِيدِيهِ مَنْ رَضِيَهُ لِخِلَافَتِهِ
وَفَوَّضَ إِلَيْهِ الْأُمُورَ وَأَقَامَهُ مُقَامَهُ وَهُوَ مُرِيدُهُ الْفَاضِلُ الصَّالِحُ عُمَرُ الْفَرَمِيُّ
الْكَاتِبِيُّ ثُمَّ تُوفِّيَ إِلَى رَحْمَةِ اللَّهِ وَقَتَ الضُّحَى يَوْمَ الْجُمُعَةِ ثَانِي يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ
التَّشْرِيقِ وَهُوَ ابْنُ أَحَدٍ وَمِائَةٍ سَنَةٍ فِي سَنَةِ أَلْفٍ وَثَلَاثِمِائَةٍ وَثَمَانِيَةٍ وَسَبْعِينَ مِنْ
سِنِي هِجْرَةِ سَيِّدِ الْكَوْنَيْنِ صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى وَسَلَامُهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ
وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ ٥ وَدُفِنَ فِي بُقْعَةٍ مَخْصُوصَةٍ لَهُ بِالْهَبَةِ بَعْدَ الْوَفَاةِ قَدَامَ

الْمَسْجِدِ الْجَامِعِ بَايْلُكَادُ قَدَسَ اللَّهُ سِرَّهُ الْعَزِيزَ وَأَفَاضَ عَلَيْنَا مِنْ فُيُوضَاتِهِ
وَبَرَكَاتِهِ فِي الدَّارَيْنِ ٥

رَضِيَ اللَّهُ عَنِ السَّعِيدِ	رَضِيَ اللَّهُ عَنِ السَّرَاجِ
يَا وَلِي سَلَامٍ عَلَيْكُمْ	يَا سَعِيدُ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
يَا سِرَاجُ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ	شَيْخَنَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
أَشْرَقَتْ مِنَّا الْعُيُونُ	أَيَّقَنْتَ فِيْنَا الظُّنُونُ
بِإِنْفِتَاحٍ وَإِنْشِرَاحٍ	بِكَ يَا مَوْلِي سَعِيدُ
زَادَنَا شَوْقًا إِلَيْكُمْ	مَا نَرِي فَضْلًا لَدَيْكُمْ
يَا رَحِيمَ الْقَلْبِ لُطْفًا	مِنْكَ يَا مَوْلِي سَعِيدُ
أَنْتَ رَأْسُ السَّالِكِينَ	أَنْتَ رَأْسُ الزَّاهِدِينَ
أَنْتَ غَوْثُ الرَّاعِبِينَ	فِيكَ يَا مَوْلِي سَعِيدُ
أَنْتَ مُصْبَاحُ الْأَنَامِ	مَرْحَبًا نُورَ الظَّلَامِ
أَرْشَدَنَ يَا شَيْخَ رُشْدٍ	أَنْتَ يَا مَوْلِي سَعِيدُ
فِيكَ يَا مَوْلِي مَلَادُ	فِيكَ يَا مَوْلِي نُفُودُ
فَادْعُونِ يَا شَيْخُ فِينَا	أَنْتَ يَا مَوْلِي سَعِيدُ
وَصَلُّكَ الْعَسَلُ اللَّذِيذُ	بَلْ هُوَ الْأَخْلَى الْأَلَذُّ

مِنْهُ يَا شَيْخَ الرَّشَادِ	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدُ
صِرْتَ قُطْبَ الْقَادِرِيَّةِ	نَلْتَ لِلرُّتَبِ الْعَلِيَّةِ
عِنْدَ سَائِرِ الشُّيُوخِ	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدُ
مَعَكَ غَوْثُ الثَّقَلَيْنِ	قُطْبُ أَقْطَابِ لِدِينِ
فَاسْرِعْ عَنِ الْفَتْحِ نَصْرًا	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدُ
مَعَكَ أَحْمَدُ الْكَبِيرِ	شَيْخُنَا الْبَدْرُ الْمُنِيرُ
أَفْرِغْ عَن عِرْفَانِ عِلْمِ	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدُ
أَنْتَ مَعَ سُلْطَانِ هِنْدِ	مَعَكَ مِنْ أَصْنَافِ جُنْدِ
مَا تَرَوْمُ فَاَنْصُرْنَا	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدُ
كُلُّ أَقْطَابِ الْعِبَادِ	كُلُّ شُهَدَاءِ الْبِلَادِ
مَعَ سِلَاحِهِمْ جَمِيعًا	مَعَكَ يَا مَوْلَى سَعِيدُ
أَنْتَ فِي كُلِّ الْأَوَانِ	جَاهِدْ فِي اللَّهِ فَإِنْ
مُنْجِيًا آلَافَ رَاجِ	فِيكَ يَا مَوْلَى سَعِيدُ
خَابَ شَيْطَانٌ لَدَيْكُمْ	غَضِبَ إِبْلِيسُ عَلَيْكُمْ
خَائِفًا مِنْكَ الْهَلَاكُ	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدُ

جُنْدُ شَيْطَانٍ ضَالَالٍ	مِنْكَ فِي خَوْفِ الْوَبَالِ
لَمْ يَرَوْا فِيكُمْ ذَرِيعَةً	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدٍ
قَصَدُهُمْ نَهَبُ اللَّيْبِ	غَضَبُ إِيْمَانِ الْقُلُوبِ
بِكَ يُدْفَعُ الشُّرُورُ	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدٍ
فِيكَ يَا مَوْلَى رَغْبَنَا	مِنْكَ يَا مَوْلَى طَلَبَنَا
سَهَّلْنَا كُلَّ الْمَرَامِ	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدٍ
نَحْنُ فِي وَرَطَاتِ بَلْوَى	لَكَ يَا مَوْلَانَا شَكْوَى
فَاطْرُدْنِ سِحْرًا لَا وَفْقَرًا	أَنْتَ يَا مَوْلَى سَعِيدٍ
لِلنَّبِيِّ مِنَّا الصَّلَاةُ	وَعَلَى آلِ الصَّلَاتِ
مَعَ تَحِيَّاتٍ عَلَيْهِمْ	وَعَلَى الْمَوْلَى سَعِيدٍ
يَا وَلِي سَلَامٍ عَلَيْكُمْ	يَا سَعِيدُ سَلَامٍ عَلَيْكُمْ
يَا سِرَاجُ سَلَامٍ عَلَيُّمُ	شَيْخَنَا سَلَامٍ عَلَيْكُمْ

إِلَى حَضْرَةِ نَبِيِّنَا وَشَفِيعِنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ﴿الْفَاتِحَةُ﴾ وَالْيَ
حَضْرَاتِ الْخُلَفَاءِ الْأَرْبَعَةِ رِضْوَانُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْ كُلِّهِمْ وَالْيَ حَضْرَةِ سَيِّدِ
الشُّهَدَاءِ حَمْزَةَ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالْيَ حَضْرَةِ جَعْفَرِ بْنِ أَبِي
طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالْيَ حَضْرَةِ سَيِّدِنَا الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْيَ حَضْرَةَ
سَيِّدِنَا الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْيَ حَضْرَةَ أُمِّهِمَا فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ عَلَيْهَا السَّلَامُ

وَالِي حَضْرَةَ جَدَّتِهِمَا خَدِيجَةَ الْكُبْرَى عَلَيْهَا السَّلَامُ وَالِي حَضْرَاتِ سَائِرِ
أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْهِنَّ أَجْمَعِينَ ﴿الْفَاتِحَةُ﴾ وَالِي حَضْرَةَ
سَيِّدِنَا السَّيِّدِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الْبَاقِرِ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا السَّيِّدِ جَعْفَرِ الصَّادِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي
حَضْرَةَ سَيِّدِنَا السَّيِّدِ الْإِمَامِ الْكَاطِمِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا السَّيِّدِ
الْإِمَامِ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا السَّرِيِّ
السَّقَطِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ﴿الْفَاتِحَةُ﴾ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا جُنَيْدِ الْبَغْدَادِيِّ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا عَبْدِ اللَّهِ الشُّبَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي حَضْرَةَ
سَيِّدِنَا أَبِي الْفَضْلِ الْوَاحِدِ الْيَمَنِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا أَبِي
الْحَسَنِ الْقُرَشِيِّ الْهَنْكَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا أَبِي سَعِيدِ
الْمُبَارَكِ بْنِ عَلِيِّ الْمَخْزُومِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ﴿الْفَاتِحَةُ﴾ وَالِي حَضْرَةَ غَوْثِ
الْمَلَكَوْتِ قُطْبِ الْأَقْطَابِ مُحْيِي الدِّينِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْجِيلَانِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
﴿الْفَاتِحَةُ﴾ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا عَبْدِ الرَّزَّاقِ الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا
أَبِي صَالِحِ الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا مُحْيِي الدِّينِ أَبِي نَعْرِ الْقَادِرِيِّ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا الشَّيْخِ الصَّنَوِيِّ الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا حَسَنِ
الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا عَلِيِّ
الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا الشَّيْخِ عَلِيِّ الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
﴿الْفَاتِحَةُ﴾ وَالِي حَضْرَةَ سَيِّدِنَا مُوسَى الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا بِهِاءِ
الدِّينِ الْأَنْصَارِيِّ الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الشَّرِيفِ الْقَادِرِيِّ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا إِسْحَاقَ الْقَادِرِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا شَمْسِ الدِّينِ
 الْقَادِرِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا السَّيِّدِ أَحْمَدَ الْبُخَارِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا
 السَّيِّدِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَحْمَدَ الْبُخَارِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا مُحَمَّدَ بْنَ أَحْمَدَ
 الْبُخَارِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ﴿الْفَاتِحَةُ﴾ وَالْيَ حَضْرَةَ سَيِّدِنَا مُحَمَّدَ بْنَ أَحْمَدَ
 الْبُخَارِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا السَّيِّدِ مُحَمَّدَ بْنَ أَحْمَدَ الْبُخَارِي رَضِيَ اللَّهُ
 عَنْهُ وَسَيِّدِنَا السَّيِّدِ أَحْمَدَ الْبُخَارِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا السَّيِّدِ عَبْدِ
 الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْقَادِرِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا السَّيِّدِ نُورِ الدِّينِ
 عُثْمَانَ الْقَادِرِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَحْمَدَ الْقَادِرِي رَضِيَ
 اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا أَحْمَدَ بْنَ مُحَمَّدٍ الْقَادِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَسَيِّدِنَا مُحَمَّدَ بْنَ
 مُوسَى الْقَادِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ﴿الْفَاتِحَةُ﴾ وَالْيَ حَضْرَةَ شَيْخِنَا وَوَلِيِّ نِعْمَتِنَا
 سِرَاجِ الدِّينِ سَعِيدِ بْنِ أُحَيْمِدِ الْقَادِرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَخَلِيفَتِهِ عُمَرَ الْكَاتِبِي
 الْقَادِرِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَ شَمْسِ الْعُلَمَاءِ أَبِي بَكْرٍ الْكَاتِبِي الْقَادِرِي رَضِيَ اللَّهُ
 عَنْهُ ﴿الْفَاتِحَةُ﴾ ثُمَّ إِلَيَّ حَضَرَاتِ جَمِيعِ الْأَقْطَابِ وَالْأَوْتَادِ وَالتُّجَبَاءِ وَالرُّقَبَاءِ
 وَالتُّقَبَاءِ وَالْأَبْدَالِ أَيْنَمَا كَانُوا فِي مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا مِنْ الْأَحْيَاءِ
 وَالْأَمْوَاتِ وَإِلَيَّ حَضَرَاتِ آبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا وَأَقَارِبِنَا وَأَحْبَابِنَا عَامَّةً وَإِلَيَّ حَضَرَاتِ
 غَوْثِ هَذَا الزَّمَانِ وَسَيِّدِ الْقَوْمِ الْخَضِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ خَاصَّةً

﴿الْفَاتِحَةُ﴾ ثُمَّ الْإِخْلَاصُ وَالْمُعَوِّذَتَيْنِ ۝

دعاء

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الَّذِي أَنْعَمَ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ وَهَدَانَا إِلَى دِينِ الْإِسْلَامِ ۝
 حَمْدًا يُؤَافِي نِعَمَهُ وَيُكَافِي مَزِيدَهُ ۝ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ أَفْضَلَ الْأَنْبِيَاءِ
 وَالْمُرْسَلِينَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ ۝ اللَّهُمَّ إِنَّا قَدْ قَرَأْنَا مَدْحَ وَلِيِّ مَنْ أَوْلِيَائِكَ
 اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذَا الْوَلِيِّ وَبِحَقِّ جَمِيعِ الْأَوْلِيَاءِ الْمَذْكُورِينَ وَغَيْرِهِمْ أَنْ تَهَبَ
 لَنَا مِنْ لَدُنْكَ قَلْبًا تَقِيًّا مِّنَ الشَّرِّكَ بَرِيًّا لِّلْكَافِرِ وَلَا شَقِيًّا وَلَا مَطْرُودًا وَلَا مَحْرُومًا ۝
 وَنَسْأَلُكَ بِحَقِّهِمْ أَنْ تَجْعَلَنَا مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ۝ وَأَنْ تَعْصِمَنَا مِنَ الذُّنُوبِ
 وَالْخَطَايَا وَالْجَرَائِمِ وَمِنَ جَمِيعِ الْمَخَافِ وَالْآفَاتِ وَالْمُصِيبَاتِ فِي أَنْفُسِنَا وَهَالِينَا
 وَأَوْلَادِنَا وَأَمْوَالِنَا وَسَائِرِ أُمُورِ مَعَاشِنَا وَمَعَادِنَا اللَّهُمَّ إِنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ نَبِيِّ
 الرَّحْمَةِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبِجَمِيعِ الْأَوْلِيَاءِ وَالْأَقْطَابِ أَنْ تَقْضِيَ لَنَا
 جَمِيعَ حَوَائِجِنَا وَتَدْفَعَ عَنَّا جَمِيعَ الْآفَاتِ وَالْمَصَائِبِ وَأَنْ تَكْشِفَ عَنَّا جَمِيعَ الْهُمُومِ
 وَالْغُمُومِ اللَّهُمَّ فَشَفِّعْ نَبِيَّنَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَشَفِّعْ جَمِيعَ الْأَوْلِيَاءِ فِيْنَا بِرَحْمَتِكَ
 وَفَضْلِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَلِوَالِدِينَا وَلِمَشَائِخِنَا وَلَا سَاتِدَتِنَا وَلَا قَارِبِنَا وَلَا حَبَابِنَا
 وَلِمَنْ أَحَبَّ وَأَحْسَنَ إِلَيْنَا وَلِمَنْ لَهُ حَقٌّ عَلَيْنَا وَلِمَنْ أَوْصَانَا بِالْدُّعَاءِ وَلِمَنْ تَسَبَّبَ
 لِاجْتِمَاعِنَا هَهُنَا وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۝ وَصَلَّى
 اللَّهُ عَلَيَّ خَيْرِ خَلْقِهِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا كَثِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
 رَبِّ الْعَالَمِينَ آمِينَ ۝

تمت و بالخير عمت

طبع الثاني علي نفقة لجنة القادرية في الكويت هـ ١٤٣٧

അശ്ശൂർ സഹൃദ് സിറാജുദ്ദീൻ അൽവാദിരിയ്ക്ക് അൽമഖ്ദൂമിയ്ക്ക് (റ:അ) ഹിജ്റ : 1277-1378

അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാക്കളുടെ സാനിദ്ധ്യം കൊണ്ട് നിറഞ്ഞ നാടാണ് കേരളം, പ്രത്യേകിച്ചും മലബാർ പ്രദേശം. അടുത്ത കാലത്ത് കേരളത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഔലിയാക്കളിൽ പ്രമുഖനാണ് അശ്ശൂർ സഹൃദ് സിറാജുദ്ദീൻ അൽവാദിരിയ്ക്ക് അൽമഖ്ദൂമിയ്ക്ക് അവർകൾ

മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ കോടഞ്ചേരി ഏരച്ചാട്ടിൽ എന്ന സ്ഥലത്ത് മഹാത്മാവായ അഹമദ് കുട്ടി എന്നവരുടെയും മഹതിയായ ഫാത്വിമ എന്നവരുടെയും മകനായി ഹിജ്റ 1277ൽ ബഹുമാനപ്പെട്ടവർ ഭൂജാതനായി. ലോക പ്രശസ്ത പണ്ഡിതനും സൂഫി വര്യനുമായ ശൈഖ് സൈനുദ്ധീൻ മഖ്ദൂം തങ്ങളുടെ വംശ പരമ്പരയിൽ ആണ് ജനനം. ഒന്നാം ഖലീഫ അബൂബക്കർ സിദ്ദീഖ് (റ:അ) അവർകളിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുന്നതാണ് മഖ്ദൂമി പരമ്പര.

ബാല്യകാല വിദ്യാഭ്യാസം സ്വപിതാവിൽ നിന്നും മഖ്ദൂമി പഠന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നും കരസ്ഥമാക്കിയ ശേഷം തനതു കാലഘട്ടത്തിലെ പ്രമുഖ പണ്ഡിതനും സൂഫി വര്യനുമായിരുന്ന ഉപ്പുങ്ങൽ ബാപ്പുട്ടി മുസ്ലിയാരുടെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ച് ഉപരിപഠനം നടത്തി നാനാവിധ വൈജ്ഞാനിക ശാഖകളിൽ അഗാധ പാണ്ഡിത്യം ഉണ്ടായിരുന്ന ഗുരുവിൽ നിന്നും ശരീഅത്ത്, ത്വരീഖത്ത്, ഹഖീഖത്ത്, മഅ്റീഫത്ത് തുടങ്ങിയ ആത്മീയ വിഷയങ്ങളിലും, ഗോളശാസ്ത്രം, വസ്തു വിദ്യ, വൈദ്യ ശാസ്ത്രം, തുടങ്ങി നാനാ വിധ വിജ്ഞാന ശാഖകളിൽ അവഗാഹം നേടുകയും ചെയ്തു.

ഇതേ കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെ വിവിധങ്ങളായ 'രിയാള'യിൽ ആത്മീയ പരിശീലനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ മനുഷ്യ ശരീരത്തിന്റെ സഹജ വാസനകളേയും ദുർമോഹങ്ങളേയും നീക്കം ചെയ്ത് ഹൃദയത്തെ തേജോമയമാക്കി സദാ 'ദിക്'നിലും 'ഫിക്'നിലും മുഴുകുക എന്നത് മഹാനവർകളുടെ പതിവായിരുന്നു. വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ ഇബാദത്തിൽ കഠിന പ്രയത്നം നടത്തുകയും മറ്റും ചെയ്തിരുന്നത് സ്വകുടുംബത്തെ പോലും അത്ഭുതപ്പെടുത്തിയിരുന്നു

ഇന്ത്യക്ക് അകത്തും വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലുമുള്ള പുണ്യ സ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുകയും കണ്ടുമുട്ടിയ മഹാത്മാക്കളിൽ നിന്നും

അനുഗ്രഹങ്ങളും ആശീർവാദങ്ങളും നേടുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്ത് അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ശൈഖ് അബ്ദുല്ലാഹിൽ ബൽഖി (റ:അ), ശൈഖ് ഫരീദ് ഔലിയ (കൊച്ചി), അതുപോലെ മൂന്നു പതിറ്റാണ്ട് കാലം ഏകാന്തവാസം കൊണ്ട് “ ഖൽവത്നായകം ” എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധനായി തീർന്ന ശൈഖ് അബ്ദുൽ ഖാദിരിൽ ഖാഹിരിൽ ഖാദിരിയുമായുള്ള ആത്മ ബന്ധം പ്രത്യേകം എടുത്ത് പറയാതിരിക്കാൻ കഴിയില്ല. (തമിഴ്നാട്ടിലെ കീളക്കരയിൽ ഖൽവത്നായകം തൈക്കാവിലാണ് മഹാനവർകളുടെ മഖ്ബറ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്)

ഖാദിരിയ്യ, രിഫാഇയ്യ, ശാദുലിയ്യ, ചിശ്തിയ്യ, നഖ്ഷബന്ദിയ്യ, ഹൈദറുസിയ്യ തുടങ്ങിയ അറുപതിൽ പരം ത്വരീഖത്തുകളിൽ വിലാഹത്തും എണ്ണമറ്റ രിയാളുകളിൽ ഇജ്ജാസത്തും ലഭിച്ച മഹാത്മാവായിരുന്നു അശ്ശൈഖ് സയ്യാദ് സിറാജുദ്ദീൻ അൽ-ഖാദിരിയ്യ് അൽ-മഖ്ദൂമിയ്യ് (റ:അ) അവർകൾ.

ആത്മീയ മാർഗങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധമായ ഖാദിരിയ്യ ത്വരീഖത്ത് ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ഇബ്നു മുസ അൽഖാദിരിയ്യ് (റ:അ)ൽ നിന്നാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്, പൊന്നാനി വലിയ ജുമാഅത്ത് പള്ളിയുടെ മുൻവശത്താണ് മഹാനവർകളുടെ ഖബർ. ഖാദിരിയ്യത്തിൽ ഖുത്ബിന്റെ സ്ഥാനം പ്രാപിച്ച ശൈഖ് അവർകൾ വിലായത്തിന്റെ പരമോന്നതമായ തഹ്കീം, തംകീൽ, വിസ്വാൽ തുടങ്ങിയ പദവികളേയും കരസ്ഥമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ആത്മീയ ഔന്നത്യത്തിന്റെ സീമകളെ കീഴടക്കിയ മഹാനവർകൾ ആ രഹസ്യം മറ്റാരുമറിയാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിൽ അതീവ ശ്രദ്ധപുലർത്തിയിരുന്നു. എങ്കിലും അല്ലാഹു അവന്റെ പ്രിയ ദാസനെ ലോകത്തെ അറിയിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചതിനാൽ നിരവധി കറാമത്തുകൾ ജീവിതകാലത്തും മരണശേഷവും പ്രകടമായിട്ടുണ്ട്.

ഒരേ സമയം സ്വരൂപത്തിൽ നാൽപത് വ്യക്തികളായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടതും, വഴി മധ്യത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട സിംഹങ്ങളെ താൻ വിരൽ ചൂണ്ടിയ ഭാഗത്തേക്ക് നയിച്ചതും, മദയാനയെ ഒരൊറ്റ നോട്ടത്താൽ പിറകോട്ട് നടത്തിയതും, മരത്തിൽ നിന്നും പറിപ്പെടുത്ത പച്ചില സ്വർണ്ണമാക്കിയതും, പോലീസ് സംഘത്തെ അഭ്യുദ്യ കരങ്ങളാൽ വിലങ്ങ് വെച്ചതും, ആഴക്കടലിൽ മത്സ്യക്കൂട്ടത്തെ നയിച്ച് അത്ഭുത മത്സ്യമായി എത്തിയതും, തന്റെ

പ്രിയപ്പെട്ട മുരീദ് ശത്രുക്കളാൽ ചതിയിൽ പെട്ട് ബന്ധനസ്ഥനാക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ അത്ഭുതകരമായി രക്ഷപ്പെടുത്തിയതും, തന്റെ ഖാദിമിനെ ചതിക്കാൻ തുനിഞ്ഞ ഇഫ്തീത്തിനെ അഭ്യശ്വനായി വെട്ടിനുറുക്കിയതും, ഭ്രാന്ത്, അപസ്മാരം തുടങ്ങിയ പ്രതിസന്ധികളിൽ നിന്ന് അത്ഭുതകരമായി സുഖപ്പെടുത്തിയതുമാകെ പറയാൻ ഏറെയുണ്ട്, അവ മഹാനവർകളുടെ ജീവ ചരിത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നും, ശംസുൽ ഉലമാ ഇ.കെ. അബൂബക്കർ മുസ്ലിയാർ (ന: മ:) ഇ.കെ. അഹമ്മദ് ഹാജി മുറ്റിച്ചൂർ, (റ:അ) എന്നീ മഹാത്മാക്കൾ എഴുതിയ മൗലിദ് കിതാബുകളിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

സമകാലീനരായ ഉലമാക്കളും സൂഫികളും, ആത്മീയ ഗുരൂക്കളെ തേടി പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുമ്പോഴും, മഹാത്മാക്കളെ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോഴും ശൈഖ് സഇദ് സിറാജുദ്ദീൻ അൽ ഖാദിരി (റ:അ) യുടെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ച് കൊള്ളുക എന്ന നിർദ്ദേശമാണ് അക്കാലത്ത് എവിടെ നിന്നും കിട്ടിയിരുന്നത്

മഹാനാവർകൾക്ക് ഫാത്വിമ, ബീവാത്തു, ആയിഷ, ഖദീജ, എന്നീ സഹോദരിമാർ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇവരിൽ ആയിഷയുടെ ഭർത്താവ് മൊയ്തൂ മുസ്ലിയാർ വഹാത്തായപ്പോൾ അവരുടെ യത്തീമുകളായ മക്കളെ സംരക്ഷിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെയാണ് കോടഞ്ചേരിയിൽ നിന്ന് ഐലക്കാട്ടേക്ക് താമസം മാറ്റിയത്, എങ്കിലും തന്റെ സഹോദരി ഫാത്വിമയോടൊപ്പം ആണ് അധിക കാലവും താമസിച്ചിരുന്നത്, അതേ ഭവനത്തിൽ വച്ച് തന്റെ നൂറ്റി ഒന്നാം വയസ്സിൽ ഹിജ്റ 1378 ദുൽഹജ്ജ് 12ന് വെള്ളിയാഴ്ച പകൽ സമയത്ത് തന്റെ മരുമകൻ സൈദാലി മുസ്ലിയാരെ വിളിച്ച് ഞാൻ മരിക്കുന്നത് കാണണോ എന്നു ചോദിച്ച് കൊണ്ട് വിരിപ്പിൽ നിവർന്ന് കിടന്ന് “ അല്ലാഹു അക്ബർ ലാ ഉരീദു സിവാഹു ” എന്ന ബൈത്ത് ചൊല്ലി ശഹാദത്ത് ഉച്ചരിച്ച് വഹാത്തായി

اللَّهُ أَكْبَرُ لَا أُرِيدُ سِوَاهُ
هَلْ فِي الْوُجُودِ حَقِيقَةٌ إِلَّا هُوَ

മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ എടപ്പാളിന്ന് സമീപമുള്ള ഐലക്കാട് ജുമാഅ മസ്ജിദിന്ന് മുൻഭാഗത്താണ് മഹാനവർകളുടെ ദർഗ്ഗാ ശരീഫ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്, എല്ലാ ദുൽ ഹജ്ജ് മാസവും 12-ന് ശൈഖ് അവർകളുടെ ഉറൂസ് നടത്തപ്പെടുന്നു.

ശൈഖ് അവർകളുടെ വിശാല ജീവിതത്തെ അടുത്തറിയാൻ ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചവരിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനിയാണ് അവിടുത്തെ ആത്മീയ മിത്രവും ഖലീഫയും ആയിരുന്ന ശൈഖ് കമാലുദ്ദീൻ ഉമർ അൽ ഖാദിരി (റ:അ) അഥവാ ശൈഖുനാ ഇ.കെ.ഉമർ ഹാജി. മഹാനവർകളാണ് ശൈഖ് സിറാജുദ്ദീനിൽ ഖാദിരിയുടെ ആണ് നേർച്ചക്ക് നേതൃത്വം നൽകിയിരുന്നത്, ശൈഖുനാ ഇ.കെ.ഉമർ ഹാജി(റ:അ)യുടെ വഹാത്തിന് ശേഷം ശൈഖുനാ ഇ.കെ.അഹമ്മദ് ഹാജി(റ:അ)യുടെയും ഇ.കെ.മുഹമ്മദ് ദാരിമി (റ:അ)യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ഉറൂസ്, ദിക്റ, മൗലിദ്, ഖത്തം, ദുആ തുടങ്ങിയവ ഇന്ന് കേരളത്തിലെ പ്രമുഖ പണ്ഡിതന്മാരുടെയും സാദാത്തിങ്ങളുടെയും നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന് കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ക്ലേശങ്ങളാൽ ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന ആയിരക്കണക്കായ വിശ്വാസികൾക്ക് തങ്ങളുടെ ആഗ്രഹ സഫലീകരണത്തിനായി മഹാനവർകളുടെ ദർഗ്ഗയിൽ സിയാറത്തിനായി എത്തിച്ചേരുന്നു. സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് സന്മാർഗ്ഗ വെളിച്ചം പകർന്ന് കൊണ്ട് ശൈഖ് അവർകൾ മാർഗ്ഗ ദർശനം നൽകുന്നു

അല്ലാഹു സുബ്ഹാനാഹു വ തആല ശൈഖവർകളുടെ ബർകത്ത് കൊണ്ട് ഇരുലോകത്തും നമ്മെ അനുഗ്രഹിക്കുമാറാകട്ടെ (ആമീൻ)

മഹാനവർകളുടെ ശിഷ്യന്മാരിൽ പ്രമുഖർ

- 1) ഇ.കെ. ഉമർ മുസ്ലിയാർ
- 2) ഇ.കെ. അഹമ്മദ് ഹാജി
- 3) കക്കടിപ്പുറം അബൂബക്കർ മുസ്ലിയാർ
- 4) കക്കടിപ്പുറം അബ്ദുൽ റഹ്മാൻ മുസ്ലിയാർ
- 5) എൻ. എസ്. പോക്കു മുസ്ലിയാർ

“പുത്തൻപള്ളിയിൽ നിന്ന് വടക്കോട്ട് പോയി കരിങ്കല്ല്താണിയിൽ നിന്ന് നടുവട്ടം വഴി പോയാൽ മഹാനവർകളുടെ ദർഗ്ഗയിൽ എത്താവുന്നതാണ് എടപ്പാളിൽ നിന്നും നടുവട്ടം വഴി പടിഞ്ഞാറോട്ട് പോയാലും മഹാനവർകളുടെ ദർഗ്ഗയിൽ എത്താം”